

Reactie NVPI op het voorontwerp auteurscontractenrecht

NVPI is het Ministerie zeer erkentelijk voor de via consultatie geboden mogelijkheid te reageren op het voorontwerp Auteurscontractenrecht.

NVPI is voorstander van goede en vruchtbare samenwerking en partnership tussen producent en maker / uitvoerend kunstenaar. Het gezamenlijke belang is het zo optimaal mogelijk exploiteren van vele creatieve producten zodat enerzijds investeringen van de exploitant worden terugverdiend en anderzijds dat makers en uitvoerend kunstenaars inkomen verwerven.

De relatie tussen producent en maker / uitvoerend kunstenaar betreft in essentie een economische samenwerking. Een auteurscontractenrecht zou redelijk moeten zijn en voldoende rekening moeten houden met exploitatiemogelijkheden van de entertainmentindustrie als exploitant en investeerder.

Het is voor NVPI van groot belang er op te wijzen dat de voorgestelde regelgeving de economische investeringsbasis van de entertainmentindustrie enorm zou verzwakken. Het voorontwerp leidt tot aanmerkelijk grotere onzekerheid en substantiële beperking van de mogelijkheid om investeringen terug te verdienen. Met als gevolg minder investeringsbereidheid, een lagere Return On Investment (ROI) en afname van investeringsmogelijkheden van de entertainmentindustrie en externe financiers.

Dat heeft negatieve effecten op aantal en omvang van, met name, Nederlandse creatieve producties en uitgaven en op de mogelijkheid met nieuwe businessmodellen te experimenteren, wat met de ontwikkeling van het internet absoluut noodzakelijk is. Vanzelfsprekend is dit niet alleen slecht voor producenten en uitgevers, maar ook voor Nederlandse makers en uitvoerend kunstenaars.

NVPI vraagt zich dan ook zeer af in hoeverre onderzoek is gedaan naar de economische gevolgen, zowel ten aanzien van exploitanten als makers / uitvoerend kunstenaars, van de voorgestelde maatregelen die immers vergaand ingrijpen in de bestaande marktstructuur. Goed economisch onderzoek is naar mening van de NVPI zeer vereist voordat wetgeving met vergaande maatregelen zoals onoverdraagbaarheid en opzegbaarheid van exclusieve licenties wordt voorgesteld.

Voor onze verdere inhoudelijke reactie verwijzen wij u naar de opmerkingen van het Platform Creatieve Media Industrie. Dit Platform is een samenwerkingsverband van organisaties van producenten en uitgevers van auteursrechtelijke en/of nabuurrechtelijk beschermde creatieve producten en omroeporganisaties.

In aanvulling op de reactie van het Platform zouden wij bij deze graag nog het volgende opmerken.

Invloed op investeringen

NVPI is het met het voorontwerp eens dat een maker ook in de internetomgeving de inspanningen van een exploitant nodig heeft voor een succesvolle exploitatie. De toelichting spreekt van 'afhankelijkheid' maar NVPI benadrukt nogmaals dat het gaat om een partnership. De toelichting vervolgt met de opmerking dat de maker in staat moet zijn om na verloop van enige tijd opnieuw te beslissen over, 'door wie en op welke wijze zijn auteursrechtelijk beschermd werk optimaal kan worden geëxploiteerd'. Echter leidt de voorgestelde onoverdraagbaarheid en opzegbaarheid tot een economisch ingrijpende systeemverandering die een afname van investeringen tot gevolg zal hebben hetgeen slecht is voor positie van zowel exploitant, investeringen en artiest.

Een investeerder is er niet zeker van dat hij in de toekomst nog de beschikking heeft over het bedrijfskapitaal / de 'grondstof' waar zijn financieel kapitaal in is geïnvesteerd omdat een maker / uitvoerend kunstenaar zonder opgave van redenen de exclusieve licentie kan opzeggen.

Economisch gezien zullen uit oogpunt van realistisch risicobeheer minder investeringen worden gedaan omdat langere termijn opbrengsten niet zeker naar de investeerder terugvloeien (bijvoorbeeld na opzegging zelfs naar een concurrent). De periode waarbinnen investeringen (geheel of gedeeltelijk) kunnen worden terugverdiend wordt korter hetgeen tevens een negatief effect zal hebben op beschikbare vergoedingen voor makers.

Invloed op nieuwe businessmodellen

Een wettelijke opzegmogelijkheid bevordert, in tegenstelling tot wat de toelichting beweert, geen nieuwe businessmodellen. Nieuwe modellen zijn immers in de opstartfase per definitie verliesgevend waarbij wordt geanticipeerd op de realistisch verwachte toekomstige opbrengst die op haar beurt echter weer -op lange termijn- afhankelijk is van vele veranderlijke omstandigheden.

Naarmate over die toekomstige opbrengst meer onzekerheden bestaan en in geval van opzegging van makers zelfs zal verminderen, zal een economisch handelend bedrijf minder investeren. Die terugloop zal zich juist voordoen met betrekking tot de meest risicovolle en onzekere projecten of businessmodellen.

Voor het ontwikkelen van nieuwe business modellen is het van groot belang dat er voldoende maatregelen bestaan tegen illegaliteit die het ontwikkelen van nieuwe businessmodellen belemmert. Waaronder het grootschalige online uitwisselen van muziek, video en games. Het is van groot belang dat de overheid het aanpakken van illegaliteit ondersteunt en bevordert. Daarmee krijgen nieuwe businessmodellen een kans zich succesvol te ontwikkelen. In dat kader is het bevorderen van een dialoog tussen rechthebbenden en ISP's over passende oplossingen van groot belang.

Praktische problemen

Naast bedoelde structurele punten leidt het voorontwerp tot problemen in de dagelijkse praktijk. Vele vormen van auteursrechtelijke exploitatie vinden plaats in de vorm van overdracht van auteursrecht. Bijvoorbeeld valt te denken aan

- uitkoop van sessiemusici bij opnamen in de studio (bijvoorbeeld studiodrummers, bassisten, achtergrondzang, maar ook featuring artists voor bepaalde producties),
- fotografen verkopen hun foto's aan exploitanten (of anderen denk bijvoorbeeld aan promotiefoto's van bands, acteurs of commerciële producties), ten behoeve van gebruik op CD/DVD/Blu-Ray hoezen, advertenties en ander artwork materiaal,
- ingehuurd schrijvers van biografieën en liner notes die voorkomen op CD, DVD/Blu-Ray producten,
- ingehuurd schrijvers van commerciële handleidingen van bijvoorbeeld games of andere producten,

Tevens ontstaan moeilijkheden met betrekking tot gebruik van huisstijlen, logo's en radio, tv, advertenties indien overdracht niet mogelijk is en licenties na vijf jaar kunnen worden opgezegd.

Dit zijn slechts enkele voorbeelden die aangeven dat overdracht van auteursrecht en naburig recht een belangrijke voorwaarde is voor het soepel kunnen verlopen van normale exploitatie.

Onderdeel F geen onoverdraagbaarheid

Onderdeel F bepaalt dat het auteursrecht op computerprogramma's wel vatbaar is voor overdracht. *'De software kenmerkt zich door een hoge dynamiek zowel qua innovatie als bedrijfs- en verdienmodellen. Een groot aantal ontwikkelaars van nieuwe software is in loondienst werkzaam, maar het komt ook veelvuldig voor dat zelfstandigen zonder personeel een bijdrage leveren aan softwareproducten of de ontwikkeling van nieuwe software als bijverdienste hebben. Bovendien kenmerkt software zich door de omstandigheid dat het vaak een samengesteld werk is waarvan de samengestelde delen afkomstig zijn van diverse bronnen, lastig van elkaar te onderscheiden zijn en ook nog geïntegreerd functioneren. Voor deze situaties is het noodzakelijk dat het auteursrecht in één hand kan komen. Gelet op deze grote verscheidenheid aan samenwerkingsconcepten en bedrijfs- en verdienmodellen in de softwaresector en de aard van software zelf wordt het daarom onwenselijk geacht de gehele of gedeeltelijke overdracht van auteursrecht op een werk als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder 12, Auteurswet, eerst na overlijden van de maker mogelijk te maken'.*

De argumentatie voor de -terechte- overdraagbaarheid van auteursrecht op computerprogramma's, waaronder games, gaat evenzeer op voor muziek en video. Immers kenmerkt de muziek- en videoindustrie zich door een hoge dynamiek zowel qua innovatie als bedrijfs- en verdienmodellen. Naar analogie met het in de toelichting m.b.t. software gestelde:

een groot aantal creatieve medewerkers is in loondienst werkzaam, maar het komt ook veelvuldig voor dat zelfstandigen zonder personeel een bijdrage leveren aan muziekproducties. Denk bijvoorbeeld aan producers, ontwerpers, fotografen en studiomusici. Bovendien kenmerkt een muziekproductie zich door de omstandigheid dat het een samengesteld werk is waarvan de samengestelde delen afkomstig zijn van diverse makers.

De Toelichting acht onoverdraagbaarheid bij computerprogramma's tevens onwenselijk vanwege de 'grote verscheidenheid aan samenwerkingsconcepten en bedrijfs- en verdienmodellen'. Dit geldt evenzo voor muziek en film. Denk bijvoorbeeld aan diverse licentiesamenwerkingen zoals compilaties, achtergrondmuzieklicensering, videocliplicensering, samenwerking met betrekking tot nieuwe online exploitatie, bedrijfs- en verdienmodellen in de muziek- en filmindustrie.

Voor onze overige opmerkingen verwijzen wij u zoals vermeld naar de gezamenlijke reactie van het Platform Creatieve Media industrie.

Hoogachtend,

Mr. P.R.C. Solleveld
NVPI